Begroting 2022
Reactie op de algemene beschouwingen van de raadsfracties van gemeente Westland

P. Varekamp
(Verkeer&vervoer, Agrologistiek, Energietransitie, Vestigingsklimaat, ICT & facilitaire zaken, Sport).

Geachte voorzitter, raadsleden,

Dank voor uw opmerkingen, vragen en suggesties. Binnen de portefeuilles Verkeer & Vervoer, Energietransitie en Sport zijn er veel ontwikkelingen. Voordat ik in ga op uw bijdragen en vragen, noem ik in het kort enkele hoofdlijnen.

Inzake mobiliteit wordt gewerkt aan het goed houden van onze bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Zo wordt komend jaar de kruising Laan v.d. Verenigde Naties - Koningin Julianaweg (’s-Gravenzande) gereconstrueerd en opnieuw ingericht. Een ander voorbeeld is de herinrichting van de Heulweg en Harry Hoekstraat (Wateringen), met name voor meer fietsveiligheid. Ook op het gebied van het openbaar vervoer worden verbeteringen doorgevoerd, zoals de lijn Delft – De Lier – Naaldwijk dat een R-net lijn wordt. Verder complimenten aan een privaat initiatief op OV gebied, de Heijdse Lijn. Vanuit HINT wordt volgend jaar voorzien in een OV-lijn van Ter Heijde naar Monster. Voor de lange termijn wordt verder gewerkt aan de HOV lijn, de lightrail. Dat houdt mede verband met de ontwikkelingen van het Flora gebied.
De behoefte aan mobiliteit blijft groeien, het is zaak nu na te denken over en te acteren op de mobiliteitsgroei, zodat Westland ook in de toekomst goed bereikbaar is. We ondersteunen het onderzoek naar de Cargoloop, waarmee in de toekomst mogelijk versproducten van/naar de Rotterdamse Haven (Maasvlakte), Oostland, Aalsmeer en luchthaven Schiphol getransporteerd kunnen worden. Ook de ontwikkeling voor fietspaden en -wegen gaan door. Komend jaar zal het tracé voor Naaldwijk-Rotterdam ontwikkeld worden en de verkenning en samenwerkingsovereenkomst (SOK) voor het metrofietspad naar Den Haag.
Voor onze economie werken we verder aan verbetering van kruisingen en wegen, ook voor de agrologistiek; zodat de economie volop kan blijven draaien en door ontwikkelen.

Op het gebied van de energietransitie wordt komend jaar invulling gegeven aan realisatie van een warmtenetwerk. Zijn de afgelopen jaren de geothermiebronnen in bedrijf gesteld, in 2021 is een garantstelling aan netwerkbedrijf JUVA afgegeven zodat komend jaar gestart kan worden met het koppelen van bronnen middels het Warmte Netwerk Westland. Westland maakt daarmee grote stappen in de energietransitie.

Wel laatst genoemd, maar zeker niet minst belangrijk is de sport. De sport doet het buitengewoon goed in Westland. Via deze weg complimenten aan bestuurders van sportverenigingen hoe zij de verenigingen en leden door de coronacrisis hebben geloodst. Vanuit de gemeente is gewerkt aan het eerdere besluit De Waterman in Wateringen en De Hoge Bomen in Naaldwijk toekomst te geven. Uitbreiding van de Hockey wordt nu gerealiseerd. En we werken, ook volgend jaar, aan de uitbreiding van Sportpark De Zweth in De Lier. Voorts zullen we ook volgend jaar invulling geven aan het Sportakkoord: sport toegankelijk voor eenieder, de combinatie met onderwijs, zoals bewegend leren en het betrekken van ouderen bij de sport.

Naast inhoud mijn dank aan de raad voor de prettige samenwerking. Ik heb de gedachten wisseling met en inbreng van u op dossiers zoals onder meer de energietransitie (RES en warmtevisie), verkeersveiligheid, inkoop en dienstverlening zeer gewaardeerd.
En dank aan de ambtelijke organisatie, waar ik enthousiasme zie bij het werken aan onder meer de genoemde dossiers.

Onderstaand treft u mijn reactie, vanuit mijn portefeuille op de bijdragen en vragen van de raadsfracties.

CDA

U maakt in uw bijdrage een opmerking over woningen op/bij bedrijfsterreinen. Ik attendeer u er op daar, in ieder geval voor de grote terreinen en agrologistieke handelsterreinen, voorzichtig mee te zijn. Op bedrijfsterreinen wordt mogelijk geluid en licht gemaakt en vindt vrachtverkeer plaats, wat zich niet verhoudt met woongenot. In die zin lijkt me wonen op een bedrijfsterrein ongewenst.
Blij ben ik met uw aandacht voor sport. De voorzieningen voor de sport en de bijdrage vanuit de gemeente zijn ronduit goed. We werken, veelal samen met verenigingen, aan het beschikbaar houden van voldoende capaciteit. In Naaldwijk wordt dat gerealiseerd bij voetbal en hockey. Voor De Lier werken we op dit moment aan het vergroten van capaciteit/sportpark.
Waar het gaat om stappen in energietransitie zijn er nu nog geen bijdragen vanuit het rijk die in kosten voorzien bij woningen die overgaan naar geothermie en/of all-electric voor hun verwarming. Het ligt wel in lijn der verwachting dat het nieuwe kabinet daar gelden voor vrij gaat maken.
In het licht van verduurzaming meld ik u dat in De Lier de eerste woningen komend jaar zullen aansluiten op Trias. Ik merk op dat Westland voorop loopt met realisatie van een warmte net. Nu voornamelijk voor de glastuinbouw, maar met spin-off naar woningen.

Westland Verstandig

Uw kritische opmerkingen zorgen voor reflectie en nadenken. Dat neemt niet weg dat, vanuit de portefeuille, de wethouder op meerdere onderwerpen anders tegen de zaken aankijkt.
Fijn dat u achter het plan kan staan om de sportaccommodaties in De Lier uit te breiden. Daarin werken we samen met de sportverenigingen.
U stelt een vraag met betrekking tot langlopende contracten welke tussen nu en maart 22 afgesloten worden. Ik heb daar nu geen uitputtend lijstje van. Wel merk ik op dat het niet handig en niet verstandig is nu geen contracten of contracten met een korte loopduur af te sluiten. Een voorbeeld is een inkooptraject voor gladheidsbestrijding. Een marktpartij die inschrijft zal investeringen moeten doen in machinerie en wagenpark waar een afschrijftermijn aan vast zit. Wanneer de gemeente een kortlopend contract wenst bestaat de kans dat er geen inschrijving komt of de prijzen buitensporig hoog zijn. In geval van korte termijncontracten, doet de gemeente zichzelf financieel, en daarmee de Westlandse ondernemers en burgers, tekort.
Bij het afsluiten van contracten zullen we, vanzelfsprekend, bedachtzaam zijn op de nut en noodzaak tot contractbinding is in relatie tot kwaliteit en prijs. En, hoe dat goed gebeurt, zodat we krijgen wat we willen, maximale kwaliteit tegen aanvaardbare kosten.

Met betrekking tot dienstverlenging, daar wordt de klanttevredenheid gemonitord. Het is niet uit te sluiten dat een enkel gesprek misschien onaardig verloopt. Tegelijkertijd ben ik ervan overtuigd, en ik sta voor de afdeling, dat onze burgers en ondernemers klantvriendelijke te woord worden gestaan. Onze loketten, voor rijbewijs, paspoort, BSN en RNI zijn continu open geweest het afgelopen jaar; dat is ook onze inzet komend jaar. Corona heeft wel impact op de capaciteit; verminderde capaciteit als gevolg van onder meer Corona beperkingen in de publiekshal. Er is extra capaciteit ingezet om onder meer BSN en RNI aanvragen tijdig af te handelen. Voorts intensiveren we ons contact met de uitzenders die veelvuldig van deze dienstverlening gebruik maken. We constateren per dag meerdere ‘no show’ gevallen bij RNI aanvragen. Wanneer zich dat voordoet appen we inmiddels direct met de uitzenders, zodat van de beschikbare inschrijfcapaciteit alsnog gebruik gemaakt kan worden.

Met betrekking tot verkeer en vervoer breng ik onder de aandacht dat de kwaliteit van het merendeel van onze wegen van goede kwaliteit zijn. Dat betreft zowel de hoofdwegen, als in de dorpen. Zo is worden ook komend jaar ook diverse wegen en kruisingen van onderhoud voorzien.
Met betrekking tot OV stel ik vast dat aan verbetering gewerkt wordt. Zo wordt de lijn Delft, via De Lier, naar Naaldwijk een R-net lijn. Op termijn werken we aan een OV-schaalsprong. De Lightrail van Maassluis, via Naaldwijk, naar Den Haag is daar het resultaat van.
Met betrekking tot het OV in Monster stelt u kleinere bussen voor. Maar dat betekent meer bussen, meer chauffeurs, mee kosten en meer verkeersoverlast. Geen gewenste oplossing lijkt me. Ruimte kunnen we niet maken: smalle straten zijn niet, of niet zonder meer, breed te maken. Makkelijk gezegd, maar niet realiseerbaar. Wat betreft Verkeer&Vervoer wordt o.a. met bepaalde herinrichtingen van wegen, middels campagnes en herrouteringen (bebording), gewerkt aan betere verkeerssituaties.

Voor wat betreft het sportklimaat in Westland: we stimuleren het sporten, ondersteunen de sportverenigingen met aantrekkelijke pacht- en huurtarieven. Al met al zaken om het onze inwoners naar de zin te maken.
Met betrekking tot kosten gemeentehuizen, heb ik eerder verteld wat het gebuikt kost. Dat is niet anders dan de raad eerder gemeld is. ICT voorzieningen zijn sowieso nodig, onafhankelijk hoe de huisvesting ingericht is. Je kunt die kosten niet zonder meer optellen en dan zeggen: kijk nou eens, wat een hoge huisvestingskosten.
Verder merk ik op dat plannen tijd kosten. Die zijn niet, zonder meer, morgen uit te voeren. Al is het alleen al vanwege de bestuurscyclus, waarin het bestuur (college) de raad plannen voorlegt, waarover beraadslaagt moet worden, en pas dan tot uitvoer gebracht kan worden. Ook is afstemming, afspraken maken met partners (andere overheden, burgers, uitvoerende partijen) gemaakt worden. Kortom voordat iets tot uitvoering komt moet er het nodige werk verzet worden.
Met betrekking tot de communicatie naar onze inwoners, we menen ten alle tijden te reageren, met ontvangstbevestiging en na behandeling op inhoud. In het overgrote deel van de gevallen gaat dat goed. Dat het hier en daar niet goed gaat, is natuurlijk niet goed. We nemen u opmerking ter harte.

Uw motie met betrekking tot ‘wegenstructuur’, daar doe ik de toezegging dat we dat al doen. De motie is daarmee overbodig. De wegencategorisering wordt, conform het uitvoeringsprogramma Duurzaam Bereikbaar Westland, geactualiseerd. Uit de analyse komen knelpunten in het Wegennet naar voren, ook in onze dorpen. Daarna zullen we bepalen, om zover mogelijk (geld, ruimte en capaciteit) hoe die op te lossen / te mitigeren. Mocht u de motie in stemming brengen dan zien we dat als ondersteuning van ons beleid en uitvoering daarvan.

Ook betreffende uw motie ‘gasprijs’ doe ik de toezegging dat het college dat al uitvoert. Daarmee geven we invulling aan uw oproep en inmiddels is in samenspraak met onder andere Glastuinbouw Nederland, de Greenports en VNG actie genomen richting het kabinet. Mocht u de motie in stemming brengen dan zien we dat als ondersteuning van de al ingezette actie.

LPF
U spreekt uw waardering uit voor de gemeente, organisatie en bestuur. Dank daarvoor.
Met betrekking tot de OV schaalsprong is een eerste verkenning, samen met de MRDH, gemeente Den Haag en Maassluis is afgerond. Daaruit blijkt noodzaak tot een OV-schaalsprong. We vervolgen de verkenning met meer verdieping. Uitgangspunt blijft realisatie van een lightrail verbinding en we gaan na hoe die er het best kan komen.
Ik deel uw constatering dat het steeds drukker wordt. Niet alleen door nieuwe woonwijken; ook doordat mensen meer behoefte aan mobiliteit hebben: zij verplaatsen zich vaker. Ook onze economie, met veel vervoersbewegingen, ontwikkelt zich. Daar waar nodig passen we kruisingen aan (om doorstroom te verbeteren), maken we verkeersregelinstallaties, samen met de provincie,

slim. Dat zijn regelingen die verkeerstromen herkend en daarmee verkeersafwikkeling versneld en optimaliseert. Uiteraard houden we daarbij rekening met verkeersveiligheid, nadrukkelijk voor fietsers en voetgangers. Tegelijk, rustiger zal het niet meer worden. We moeten er rekening mee houden dat het drukker er drukker wordt. Die trend onderschrijft de noodzaak voor een OV schaalsprong.

GBW
De verkeersdoorstroom problematiek in Wateringen is bekend bij het college. Het is onderhanden werk en gezien de complexiteit van het vraagstuk geen korte termijn oplossingsactie.
U haalt ook ontwikkeling sportpark Polanen aan. Ik begrijp de teleurstelling, maar bepaalde ontwikkelingen kosten veel geld. Nut en noodzaak moet dan wel aanwezig zijn waarmee investeringen te verantwoorden zijn. Dat is nu niet het geval. U bevestigt dat met uw uitspraak ‘niet meer uitgeven dan nodig met niet meer uitgeven dat er binnenkomt’.

U brengt een amendement in met onder andere het verzoek om subsidieverordening compensatie OZB-heffing voor sportverenigingen voor onbepaalde tijd voort te zetten. De subsidie regeling is in het leven geroepen als maatregel tijdens de corona crisis. We zijn blij dat we dat hebben kunnen, en de sportverenigingen doen het naar vermogen goed. Ik merk op dat in aanvulling op bestaande regelingen ook de huur en pachttarieven in Westland voor de sportverenigingen erg gunstig zijn: in onze regio zijn we koploper wat betreft die tarieven. De gemeente draagt indirect 80% bij in de huur en pacht. De gemeente doet dat omdat we het sporten aantrekkelijk willen houden voor onze inwoners. Een continue compenstatie van ozb heffing wijzen we van de hand en ontraden we de motie.

Met betrekking tot inkoop heeft de gemeente nadrukkelijk aandacht voor lokale ondernemers. Getuige de database lokale ondernemers, en onze web-workshop inschrijven opdrachten gemeente. Bij bepaalde inkooptrajecten zijn we aan (wettelijke) regels gebonden.
Uw oproep opdrachten op te knippen zal ik tot me nemen, maar ik kan daar geen garantie op afgeven. Verdere uitwerking SROI is eerder door uw fractie aangekaart; het voorstel om SROI uit te breiden komt uw kant op. Daarbij krijgen ondernemers die sociaal maatschappelijk betrokken zijn, zoals bij sportverenigingen, voorsprong.

VVD
De VVD heeft aandacht voor maatschappelijk economische thema’s. Vanuit mijn portefeuille dragen we bij aan op het sportgebied. Direct voor verenigingen maar ook in maatschappelijke bindende zin zoals met het sportakkoord. We blijven uiteraard hard aan de slag om sportpark De Zweth uit te breiden. U stelt een aantal vragen m.b.t. vrijwilligers. We spreken met regelmaat vertegenwoordigers en bestuurders van sportverenigingen. We zullen in deze gesprekken meenemen of en hoe de gemeente kan ondersteunen bij het vergroten, binden en stimuleren van vrijwilligers binnen de sportverenigingen.
Met betrekking tot mobiliteit het volgende: er is enorme druk op onze ruimte: het bedrijfsleven (tuinbouw- en agrocluster), woningbouw, ontwikkelingen op gebied van mobiliteit en niet in de minste plaats ook groen doen een beroep op de schaarse ruimte. Even makkelijk een (rond)weg aanleggen is inmiddels een zeer dure en ruimtelijk ingewikkelde aangelegenheid geworden. De oplossing naar de toekomst zit hem in het optimaal gebruik van wegen en de OV schaalsprong. Kruisingen worden ingericht op optimale doorstroom, getuige onder meer turborotondes die aangelegd zijn in Westland. Daarnaast maken we verkeersregelingen slimmer, zie hiervoor het antwoord dat ik bij de LPF gegeven heb. Uw vraag met betrekking tot het OV heb ik ook bij de LPF vragen gegeven.
De energietransitie staat hoog bij het college in het vaandel. We maken, samen met partners, grote stappen. Zijn eerder meerdere aardwarmte putten gerealiseerd, dit jaar is een start gemaakt met het realiseren van een warmtenet in het Westland. Die realisatie is een enorme opgave en

daar zal de komende jaren invulling aan gegeven worden. Zoals u in uw bijdrage aangeeft is het een illusie te denken dat we de komende jaren van het gas afgaan. De verduurzaming gaat door, tegelijk zal aardgas een voorname rol houden in onze energievoorziening.
Ook met elektra, maken we grote stappen. Zowel consumenten als bedrijfsleven boeken grote voortgang in aanleg en gebruik van zonnepanelen. Het overgrote deel van daken op de agrologistieke handelsterreinen is voorzien van zonnepanelen.
Met betrekking tot energiearmoede neemt het rijk maatregelen ter compensatie. We zullen het effect daarvan in oog houden en bezien wat de gemeente kan doen.
Overigens heeft onze gemeente een programma ‘Westland woont duurzaam’ waarin we promoten wat bewoners zelf kunnen doen om energieverbruik te beperken.
Uw fractie heeft een motie ingebracht om een subsidie regeling op te stellen voor verduurzaming van maatschappelijk van maatschappelijk vastgoed, in het verlengde van de voormalige SDEW regeling. Wat betreft uw eerste verzoek kunnen we instemmen. Wat betreft het tweede verzoek, kan ik niet nu niet mee instemmen omdat ik niet weet of er budget binnen de energietransitie beschikbaar is. Ik zeg u toe te bezien of en waar budget beschikbaar is. Ik kom daar bij de raad op terug.

CU-SGP
Dank voor uw inbreng en reflectie op bereikbaarheid. U uit uw zorg over de bereikbaarheid. Ik heb bij in mijn inleiding een uitkijk gegeven op welke activiteiten de gemeente onderneemt. Ten aanzien van de HOV verbinding zet het college onverminderd in op een lightrail. Daarbij hebben we steun van onze buren, onder meer Den Haag, Maassluis en Rotterdam. Burgemeester Aboutaleb heeft zich daar in de media over uitgelaten. Lightrail dus.
In de weg daar naar toe intensiveren we busverbindingen en mogelijk BRT. Maar, ons doel blijft lightrail.
Uw verzoek m.b.t. metrofietspad naar Den Haag, dat is onderhanden werk. Er wordt nu gewerkt aan tracé’s tussen Naaldwijk en Den Haag. Dat geldt overigens ook voor een metro fietspad naar Delft.

Groen Links Westland
Van mijn kant waardering voor uw inbreng op de begroting. Met betrekking tot energietransitie, daar gaan we onverminderd mee verder. Getuige de garantstelling aan Juva om te komen tot een Westlands warmte netwerk. En het opstellen van de Warmte Transitie Visie. Dat laatste, daar zal komend jaar een vervolg aan worden gegeven met invulling daarvan.
U vraagt of het college doorgaat met het NIET van het gas afhalen. Daar is geen sprake van. Nieuwbouwhuizen worden, op basis van wet, niet aangesloten op gas. Bestaande woningen zullen op termijn, gefaseerd, een alternatief aangeboden krijgen door middel van All-electric, geothermie of restwarmte. Dat zal naar het zich laat aanzien nog wel jaren duren. Het betreft een enorme operatie, zowel financieel als ruimtelijk. Ten aanzien van kosten, stellen we ons op het standpunt dat het rijk met geld over de brug moet komen. Het kan niet zo zijn dat de transitie afgewikkeld wordt op de burger. Tegelijk, met de transitie naar geowarmte in de glastuinbouw worden, met de realisatie van Warmte Netwerk Westland, grote stappen gemaakt. Laten we ons hier inspireren om ook snelheid te maken bij de woningbouw.

D66
Ik deel met u het belang van de fiets in onze mobiliteit, vandaar mijn waardering voor uw reflectie opde rol van de fiets en fietspaden. Daar heeft u kritiek op, met name de bestaande fietspaden tussen de dorpen. Graag verneem ik waar die erbarmelijk zijn. De gemeente heeft de plicht, en geeft daar invulling aan, deze aan kwaliteitsnormen te laten voldoen.
Ten aanzien van duurzaamheid heeft Westland het programma Westland woont duurzaam. Daarin worden bewoners geinformeerd wat zij zelf kunnen verduurzamen aan hun huis en hoe zij zelf, door anders met licht en warmte om te gaan, duurzamer kunnen worden. Ook zijn energiecoaches beschikbaar die gratis advies geven wat u aan uw woning kunt verduurzamen.De gemeente heeft op mede op verzoek van uw fractie bekeken of een revolverend fonds ingericht kon worden, met als doel verduurzaming te stimuleren. We zijn tot de conclusie gekomen dat de investering (zowel financieel, organisatorisch alsook de risico's) niet opwegen tegen het effect. Er zijn nationale regelingen die meer duurzaamheidseffecten sorteren.
Uw verzoek tot versnelling nemen we ter harte. Ik merk daarbij op dat er voor de tuinbouw grote stappen gemaakt worden. Voor woningen zijn we mede afhankelijk van rijksgelden. Daarnaast is het een traject van omvang, ruimtelijk en financieel, dat niet in een handomdraai versneld kan worden.

PvdA
U kijk op onze begroting leidt tot enkele verduidelijkingsvragen. U heeft het over kwalitatief slechte visies en beleid. Kunt u dat duiden. En beleid en visies komen ter beraadslaging in de raad. Ik heb u daar weinig over gehoord. Enkele inhoudelijke thema's: met betrekking tot verduurzaming en CO2 uitstoot, de gemeente en partners werken hard aan de uitbouw van aardwarmte voor de tuinbouw. Dat leidt tot minder CO2 uitstoot, op flinke schaal. Ook aan het OV wordt gewerkt, zoals ik in mijn inleiding heb opgenomen.

Geachte voorzitter en raadsleden,
voor zover mijn eerste termijn in reactie op de algemene beschouwingen van de raad.